

Raadsbrief

Datum: 22 juni 2020
Behandeld door: Herman Kamminga
Zaak: 2020-023271

Verzenddatum: 30 juni 2020
Mailadres: herman.kamminga@midden-groningen.nl
Portefeuillehouder: Peter Verschuren

Onderwerp: Eindverslag project aanpak 300 gezinnen

Geachte leden van de raad,

Met deze brief bieden wij u het eindverslag aan van het project aanpak 300 gezinnen. Wij doen dat met een dubbel gevoel. Aan de ene kant is het bemoedigend dat we met de sociale teams er in geslaagd zijn een nieuwe meer getransformeerde aanpak te ontwikkelen voor kwetsbare gezinnen in Midden-Groningen. Dat vertaalt zich ook nog eens in een aanzienlijke kostenreductie van de jeugdhulp. Wij hebben daarbij alle waardering voor de inzet vanuit de sociale teams. Aan de andere kant zien we dat ook in Midden-Groningen de jeugdbescherming kampt met financiële en organisatorische vraagstukken. In onze aanpak is het niet gelukt de problemen van de jeugdbescherming te overbruggen. Een effect daarvan was een stijging van de uitgaven van gedwongen jeugdhulp waarmee de kostenreductie teniet werd gedaan. We gaan er alles aan doen om deze ontwikkeling in positieve zin om te buigen. Maar het is een weerbarstig onderwerp wat ook mag blijken uit de aandacht die het krijgt vanuit de landelijke politiek.

Aanleiding voor het project

In de loop van 2017 werd duidelijk dat de kosten van de jeugdhulp aanzienlijk aan het stijgen waren. De effecten voor de jaarrekening waren nog beperkt door het provinciale solidariteitsmodel dat voor 2017 nog gold. Op initiatief van het dagelijks bestuur van de PG&Z werd een taskforce sturing uitgaven jeugdhulp in het leven geroepen. Dat had een provinciale aanpak en een lokale. Voor Midden-Groningen werd daarvoor het Implementatieplan Jeugd ontwikkeld waarin een aantal activiteiten waren opgenomen om meer grip en regie te krijgen op de jeugdhulp.

Monitoring en analyse

Een van de doelen van het implementatieplan is het permanente monitoren van de ingezet van jeugdhulp. Met de beschikbare informatie zagen we de toename van de uitgaven in 2017 aankomen (de informatie over de ingezette jeugdhulp kwam dat jaar op gang). Deze informatievoorziening

stelde ons in staat analyses te maken welke hulp voor welke inwoners werd ingezet. Medio 2018 kwamen we tot de conclusie dat een groot deel van de jeugdhulp structureel werd ingezet voor kinderen uit een min of meer vaste groep sociaal kwetsbare gezinnen. We ontwikkelden de hypothese dat wanneer we voor deze gezinnen de transformatie zouden kunnen versnellen we een aanzienlijke verbetering in de jeugdhulp zouden kunnen realiseren. Deze hypothese heeft zich bewezen. De aanpak was praktisch uitvoerbaar omdat de doelgroep relatief klein was. De groep werd geselecteerd op basis van de omvang van de kosten van de indicatie(s). Aan het criterium voldeden een 300 gezinnen. Het project stond daardoor al snel bekend als de aanpak van de 300 duurste gezinnen.

Ontwikkeling project

Samen met de sociale teams is het project ontwikkeld op basis van een theoretisch concept. Dat was geen gemakkelijke opgave omdat het project een stevige investering vroeg van teamleiders en casemanagers. Daarvoor moest ruimte worden gevonden naast de reguliere taken. Het project is daarom zo pragmatisch mogelijk opgepakt: doen wat we kunnen binnen de beschikbare tijd en middelen. De uitvoering was praktisch van opzet, al doende leren binnen de uitgangspunten van een beperkt kader: 1 gezin 1 plan, het goede gesprek en eigen kracht.

Resultaten

Deze aanpak vroeg meer voorbereidingstijd dan voorzien. Dat leidde ertoe dat de feitelijke getransformeerde aanpak van de gezinnen pas in het vroege voorjaar van 2019 startte. In de loop van 2019 is voor een groot aantal gezinnen een nieuw en meer getransformeerd plan ontwikkeld. In de aanpak zien we drie belangrijkste mijlpalen:

- de versterking van de casusregie vanuit de sociale teams
- het werken met een gedocumenteerd ondersteuningsplan
- eigenkracht aanboren door beter gesprekstechnieken en positieve benadering van het gezin. (de intensivering van de Signs of Safety werkwijze: hoe sluit ik aan bij het gezin en activeer ik hen om eigen oplossingen te vinden)

Eind 2019 is het project afgesloten. Het project heeft in de teams een belangrijke impuls gegeven aan de ontwikkeling van een algehele andere werkwijze. Vraagstukken worden nu veel meer bekeken vanuit het perspectief van het gezin als geheel. De samenhang van vraagstukken wordt in beeld gebracht en gezocht naar integrale aanpak. Dat vertaalt de casemanager nu samen met het gezin in een plan. Het plan is een voorwaarde geworden om jeugdhulp in te kunnen zetten. Dat proces wordt nu ondersteund met een team van (bestaande-) werkbegeleiders en gedragsdeskundigen en volgens een vast schema afgehandeld. Deze en andere ervaringen worden teambreed opgepakt. Daarnaast zijn de casemanagers zich meer bewust geworden van hun rol als casusregisseur waardoor bewuster op de gewenste resultaten van de jeugdhulp wordt gestuurd. Een bijkomend inzicht is dat veel verandering nog verder moeten worden ontwikkeld. Hiervoor is een lerende omgeving nodig.

De resultaten van het project sterken ons in de overtuiging dat we met hernieuwde energie moeten inzetten op de transformatie en sociale veerkracht. De casemanagers en teamleiders van de sociale teams hebben aangetoond dat dat een realistische ambitie is. Alleen zo kan de jeugdhulp werkelijk van betekenis zijn voor het kind en gezin. De Jeugdwet kan dan volgens ons worden uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare financiële kaders. Het verslag laat ook zien dat we nog maar de

eerste stappen hebben gezet. Er is nog veel winst te behalen door een betere samenwerking en vertrouwen binnen de keten, de jeugdbescherming, het onderwijs en de zorgaanbieders. Transformatie en samenwerking zullen de komende jaren daarom centraal blijven staan in het sociaal domein.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Gemeentesecretaris